

DE BAZUIN

Stemmen uit „De Gereformeerde Kerken in Nederland.”

(Ten voordeele van de Theologische School te Kampen.)

Tot II: 1a, Blaagt de Bazuin!

Vrijdag 9 Augustus 1901.

Hagg I: 4, Ik het voor u liden wel de tijd/ dat gij woont in uwe gewoefde huizen, en zal dit huis woest zijn?

Dit blad verschijnt des Vrijdags. Prijs per 3 maanden, fr. per post f 1.50. Voor Oost-Friesland en Amerika f 1.75. Voor Z.-Afrika f 1.75. Abonnementen buiten het Rijk moeten per kwartaal vóór uit worden betaald. Afzonderlijke Nrs 12½ ct. Advertentiën van 1—10 regels f 1; elke regel meer 10 cts. Boekh.-advertentiën 3/2 maal.

UITGEVER:

C. PH. ZALSMAN,
KAMPEN.

Advertentiën en Bestellingen vrachtfrij te adresseeren aan den UITGEVER G. PH. ZALSMAN te KAMPEN. — Kerkelijke Berichten en Stukken der Medewerkers aan den REDACTEUR, dhr. C. MULDER te KAMPEN. — Binnenlandsche Ruilbladen, Intezenden Stukken en Werken ter recensie aan den HOOFDREDACTEUR, DR. H. BAVINCK te KAMPEN. —

Officiële Kerkelijke Berichten enz.

PLAATSELIJKE KERKEN

OOSTBURG, 30 Juli 1901. De Welc. heer Ds. J. A. de Vries van Fijnaart heeft voor de roeping naar deze gemeente bedankt.

Namens den Kerkeraad,
I. CATSMAN, Scriba.

DE KRIM, 31 Juli 1901. Zondag 28 Juli maakte onze geachte Leeraar Ds. O. Cazemier de gemeente bekend, de roeping naar de gemeente te Oldekerk te hebben aangenomen Ruste's Heeren zegen op dit besluit.

Namens den Kerkeraad,
J. KRRIKKE, Scriba.

ZALTBOMMEL, 4 Aug. 1901. Heden maakte onze geachte Leeraar Ds. J. Meijer de gemeente bekend, voor de roeping naar Schoonebeek te hebben moeten bedanken, Bekrone de Heere dit besluit tot eer zijns naams en tot heil der gemeente.

Namens den Kerkeraad,
H. VAN STEENIS, Scriba.

ZALK, 4 Aug. 1901. Hedenmorgen na de godsdienstocfening maakte onze zeer beminde Leeraar Ds. J. E. Reijenga de gemeente bekend, dat hij voor de roeping van Boornbergum e. a. had bedankt.

Namens den Kerkeraad,
R. NEUTEBOOM, Scriba.

ONSTWEDDE, 5 Aug. '01. Na een te voren door den kerkeraad opgemaakt twetaal, is door de gemeente met meerderheid van stemmen beroepen, Ds. R. P. Haan te Giesendam. Geve de Heere Z.E. licht en wijsheid, om in dezen ene Gode welbehagelijke keuze te doen.

Namens den Kerkeraad,
F. B. HALM.

BOORNBERGUM, 5 Aug. 1901. Bedankt voor het beroep naar deze gemeente door den Welc. heer Ds. J. E. Reijenga, predikant te Zalk.

Namens den Kerkeraad,
H. v. D. LAAN, Scriba.

CLASSEN.

ZWOLLE 1 Aug. 1901. Op de Classis. Verg. van Zwolle alhier gehouden, werd eene commissie, bestaande uit de Leeraren Elzenga, Zijp en Eskes, in zake de herziening van het Classicale reglement. — De commissie voor eene nieuwe regeling van de bijdragen der kerken voor Emeriti pred. enz. werd gecontinueerd. Haar zal kennis worden gegeven van de gerezen bezwaren. — Twee tuchtzaken in de kerk van Zwartsluis werden besproken en aan Kampen wordt advies gegeven in zake iemands lidmaatschap.

Verder wordt enig geschil tusschen de kerken van Zwolle en Langeslag behandeld, en verslag gegeven van de jongstgehouden Prov. Synode. — Nadat Dr. Haan en daarna Ds. Zijp bedankt hebben voor hun behooren tot eene commissie in zake de regeling van het verband tusschen de kerken en de Vr. Universiteit, wordt het verkiezen van een 3e lid dier commissie dezen keer uitgesteld.

PH. W. H. ESKES, h. t. Scriba.

Classis Stadskanaal.

De Classis Stadskanaal vergadert 28 Augustus e. k. te Stadskanaal. Storting: bijdrage voor Em. pr. enz. verzorging en coll. voor Inw. Zending en Theol. school.

W. FOKKENS, Corr.

Classis Woerden.

Op verzoek zal de vergadering niet 22 Aug., maar D. V. 29 Augustus gehouden worden. Aanvang voor-middags 9 uur.

Agendum gewoon.

Namens de roepende Kerk,
K. B. VAN DIEMEN, Praeses.
P. M. VAN BEMMEL, Scriba.

Nieuwveen, 6 Aug. 1901.

Classis Haarlem.

Verg. Dinsdag 3 Sept. Aanvang 9,30. Plaats Ged. O. Gracht. Stukken voor het Agendum tegen den 19 dezer.

Namens de raden der Geref. kerken van Haarlem,
TIBBEN.

Classis Amsterdam.

Vergadering van de Classis Amsterdam zal D. V. gehouden worden op Woensdag 11 Sept. a. s. Punten voor het Agendum worden bij ondergeteekende ingewacht vóór of op 24 Aug. a. s.

Namens den Kerkeraad der Geref. kerk te Amsterdam,
J. EIJNIKEL
H. GROENENDIJK AZ.
Vondelstr. 27.

Amsterdam, 6 Aug. 1901.

Classis Rotterdam.

Naar men ons (officieus) bericht, heeft de Rotterdam-sche Classis der Geref. kerken den Candidaat C. Feltenaar van Maassluis in hare vergadering van 25 Juni j.l. voor de kerken beroepbaar gesteld. — RED.

Classis Winschoten.

Door de vergadering der Classis Winschoten van 25 Juli j. l. werd peremptoir geëxamineerd de Candidaat J. Bolman, beroepen te Oostveld, in de door de Dordtsche Kerkenorde vereischte vakken. Na ingewonnen advies van heeren deputaten ad Examina werd Z.E. met alle stemmen toegelaten tot de heilige bediening in de Geref. kerken.

Op last der Classis,
H. REINERS, Scriba

Classis Zwolle.

De Classis Zwolle heeft in hare vergadering van 1 Aug. j. l. gehouden te Zwolle peremptoir geëxamineerd den heer R. Sybrandy, beroepen predikant te Blokzijl, en met alle stemmen dezen broeder toegelaten tot de bediening des Woords en der Sacramenten in de Geref. kerken.

PH. W. H. ESKES, h. t. Scriba.

PROVINCIEËN.

PROV. SYN. VAN ZEELAND,
gehouden 5 Juni 1901.

Nadat de vergadering was geopend en de creden-

tiefbrieven waren onderzocht, wordt het moderamen samengesteld als volgt: Ds. A. Littooi Praeses, Ds. K. J. Kapteijn Scriba, Ds. J. H. Donner Assessor en Secr., L. Wagenaar 2e Scriba.

De notulen worden, behoudens enkele opmerkingen, onveranderd gearresteerd.

Behandeld worden de rapporten van den Curator, der dep. ad Examina, van de deputaten voor Prov. Kas en Studiefonds, voor Hulpbehoevende kerken, voor Em. pred. enz.

Na opening der namiddagzitting wordt nog uitgebracht het rapport der deputaten voor de hulpbehoevende Studenten, en de aanvragen om hulp tot hen gericht. Een voorstel van Classis Axel om de terug-gave der verleende gelden uit de Kas E. B. P. niet verplichtend te stellen, dan in enkele, bijzonder omschreven gevallen, wordt verworpen. Daarna wordt het rapport uitgebracht over de Kas tot ondersteuning van Krankzinnigen en Idiöten, die steun behoeven tot verpleging.

Over de verhouding tot de Gener. Kas voor Em. pred. wordt besloten ineens op te zenden f 500, en in het komende jaar steun vragen en te geven.

Een voorstel van Cl. Middelburg, om deputaten te benoemen ter voorbereiding van samenwerking inzake Zending met Noord-Brabant, wordt aangenomen; alsmede een van dezelfde Classe om op de eerstvolgende Generale Synode nadere bepalingen voor te stellen over de losmaking van predikanten.

Een voorstel-Zierikzee om bij de kerken van Engeland, Schotland en Wales te protesteeren tegen den oorlog in Zuid-Afrika vindt algemeene instemming.

Het protest van een broeder uit Vlissingen tegen een besluit van Classis Middelburg wordt verworpen.

Een telegram wordt ontvangen van de Prov. Syn. van N.-Brabant, met de tijding, dat door haar 3 deputaten zijn benoemd inzake Zending, in samenwerking met Zeeland.

De verschillende deputaten worden gecontinueerd. Als deputaat voor de Generale Kas wordt benoemd Onderl. de Jong van Goes.

De broeders Melse en van den Berge, die de boeken nazagen, bevonden alles in orde.

Wordt besloten, dat de volgende vergadering D. V. zal aanvangen om 9½ ure, en zal samenkomen den eersten Dinsdag in Juni 1902; en voortaan zal geopend worden door den pastor loci.

In samenspreking met den uitgever van de Zuid-erkerkzake zullen daartoe benoemde deputaten een weg trachten te vinden, om voortaan deze kerkzake het officiële kerkelijke blad voor Zeeland te doen zijn. De begrotingen voor de Prov. Kas en van de Kas voor Em. pred. enz. worden ingediend en goedgekeurd.

De korte notulen worden gelezen door Dr. Wagenaar; en de Voorzitter Ds. A. Littooi, na bij monde van den Assessor den dank der vergadering ontvangen te hebben voor zijne leiding, sluit de vergadering met dankzegging.

K. J. KAPTEIJN, Scriba.

(Uit Het Kerkblad Nr. 2, 1901.)

ONTVANGSTEN.

Voor een nieuw kerkgebouw te Terwispeel.
Van de Ger. gem. te Neede f 1,—
P. A. SMILDE, Penn.

Heerenveen, 5 Aug. 1901.

Voor de Inw. Zending in den Z.-O.h. van Friesland.

Door br. K. J. Kraan bijeenverzameld te den Haag f 2,—
Van de Ger. gem. te Groningen A. — 15,—
P. A. SMILDE, Penn.

Heerenveen, 5 Aug. 1901.

THEOLOGISCHE SCHOOL.

Collecten.

Terneuzen	f 33,42	Loenen le c. 1900	f 3,34
Axel A	- 16,35	Maarsen "	- 0,78
Zaamslag A	- 18,91	Kamerik "	- 2,86
Zaamslag A 2e c.	- 13,92	Nichtevecht "	- 2,92
Schoonlijke	- 18,76	Brenkelen "	- 8,78
Oostburg	- 3,76	Mijdrecht "	- 6,48
Amsterdam 1½ c.	- 229,73	Koekengen "	- 4,65
Brenkelen " 1900	- 9,66	Baambrugge "	- 4,33
Tienhoven le c 1900	- 4,98	Wilnis "	- 2,67
Vinkeveen "	- 4,15	Axel B 1½ c.	- 12,98
Vreeland "	- 3,43		

De Penningmeester,
van de Theologische School,
DR. H. FRANSEN.

Voor de Zending onder de Joten.

Met hartelijken dank ontvangen:
Van Ds. Oegema te Wildervank gevonden in het kerkzakje f 1,—
Door Ds. Kropveld van Ds. Politiek Oudwoude deel van de coll. v/h N. Ev. Zendingfeest te Winschoten - 22,—
Met vriendelijke aanbeveling,

Rotterdam,
5 Aug. 1901.
N. KOOPS,
Oostvestplein 65.

Voor de Zending o. Heid. & Moh.

P. C. Wilnis	f 15,55	P. C. Baambrugge	f 29,25
" Vinkeveen	- 10,—	" Kamerik	- 7,10
" Loenen	- 36,55	" Nichtevecht	- 10,10
" Vreeland	- 8,60	" Brenkelen	- 32,50
" Maarsen	- 2,60	" Koekengen	- 23,90
" Tienhoven	- 11,23	" Mijdrecht	- 25,70

Door Ds. Los, v. d. 21½ centsver te Scherpenzeel, verz. door T. Berendsen, J. Kuipers en J. Steinman - 25,26

Van C. den Baas te Tilburg - 10,—
Door W. J. Elzenga, in 't kerkz. te Hallum met bĳschrift: „Als belofte voor de Zending" - 5,—
Doersborgh, B. DE MOEN,

3 Aug 1901. *Quaestor.*
N. B. Vermelding in de Bazuin geschiedt alleen op verzoek.

ONMIDDELLIJKE WEDERGEBOORTE.

XVI.

De belijdenisschriften en dogmatische handboeken, die in de Gereformeerde kerken het licht zagen, laten alle zonder onderscheid de roeping aan de wedergeboorte voorafgaan. Over dit feit kan geen verschil van meening bestaan. Het springt ieder, reeds bij het oppervlakkigst onderzoek, terstond in de oogen. In deze orde hebben zij ook geen verandering gebracht, nadat het onderscheid tusschen wedergeboorte en bekeering duidelijk in het licht gesteld en algemeen was aangenomen. Zelfs hebben zij er geen oogenblik aan gedacht, om de verhouding van roeping en wedergeboorte in de dogmatische behandeling om te keeren, ofschoon zij gaarne en volmondig erkenden, dat er in ontelbaar vele gevallen eene wedergeboorte plaats had, zonder het Woord, enkel en

alleen door de krachtadige werking des Heiligen Geestes.

Voor het vasthouden aan den ouden, beproefden regel moeten zij dus hunne goede redenen hebben gehad. En die redenen zijn ook niet ver te zoeken. Enkele daarvan willen wij kortelijk aangeven.

De eerste reden ligt in de diepe, heerlijke verbondsgedachte, welke in de Gereformeerde leer zulk eene belangrijke plaats bekleedt. Andere kerken kennen deze gedachte niet, of schrijven er slechts eene ondergeschikte waarde aan toe. Maar de Gereformeerde belijdenis en theologie is zonder deze leer des verbonds op geen enkel punt te verstaan.

Tot deze leer des verbonds kwamen de Gereformeerden onder voorlichting der Heilige Schrift en onder invloed van de oppositie, welke zij van den aanvang af tegen de Roomschen eenerzijds en de Wederdoopers aan den anderen kant te voeren hadden.

In Rome was allengs de opvatting doorgedrongen, dat het verkrijgen

der zaligheid van het begin tot het einde gebonden was aan de sacramenten. Al is een kind ook geboren uit geloovige ouders, binnen den kring der Christelijke kerk, daaraan heeft God nog geen heiligmakende genade verbonden. Het kind staat, op zichzelf beschouwd, geheel met kinderen, uit Heidensche ouders geboren, gelijk. Alleen heeft het dit voordeel, dat het in de gelegenheid is, om uit de hand van den priester den doop te ontvangen. En die doop verleent aan het kind de eerste, heiligmakende genade, de genade der wedergeboorte.

De wedergeboorte gaat dus niet aan den doop vooraf en wordt niet door den doop ondersteld. Want God schenkt deze genade niet buiten het instituut der kerk, buiten priester en sacrament om. Maar de wedergeboorte wordt geschonken in en door den doop, zonder iets positiefs te onderstellen, alleen uit kracht van het gedane werk. Gelijk het vuur door zijne innerlijke kracht warmte mededeelt aan een ieder, die ermee

in aanraking komt; zoo schenkt het sacrament des doops de genade der wedergeboorte aan een iegelijk, die het, zonder een beletsel in den weg te leggen, ontvangt. Want het sacrament beeldt de genade niet slechts af, maar het bevat die ook in zich; het is een vat, dat de genade inhoudt, een kanaal, waardoor de genade heen-stroomt. Wie gedoopt wordt, wordt op datzelfde oogenblik wedergeboren, in de kerk, dat is in het lichaam van Christus ingelijfd, uit den staat des natuurlijken levens in dien van het geestelijk leven overgezet. De doop is daarom ook volstrekt noodzakelijk ter zaligheid. De kerk als instituut, dat is de priester met het sacrament, staat tusschen God en de ziel des menschen in. Geen gemeenschap met God dan door den dienst van den priester.

Dit was het standpunt van Rome. Lijrechten daartegenover plaatsten zich de Wederdoopers. Geheel en al in hun denken en doen door de tegenstelling van natuur en genade

beheerscht, konden zij niet toegeven, dat uitwendige, zinnelijke, stoffelijke teekenen, zooals de sacramenten waren, de inwendige, geestelijke genade mededeelden. Integendeel, de genade in het algemeen, en bepaaldelijk ook de wedergeboorte, wordt onmiddellijk en rechtstreeks door Gods Geest in het hart gewerkt. En sacramenten kunnen alleen beteekenen de genade, die tevoren door God is geschonken. Daarom mogen zij alleen worden uitgereikt aan zulke personen, die duidelijke bewijzen van hun geloof kunnen geven. De doop mag alleen volgen op persoonlijke belijdenis en kan daarom aan kinderen niet bediend worden. Bij kinderen is er immers van geen belijdenis, en dus ook van geen wedergeboorte en geen geloof sprake.

Tusschen deze beide richtingen namen de Gereformeerden hun standpunt in. Zij grepen uit de Schrift de verbondsgedachte aan en verkregen daardoor terstond twee belangrijke voordeelen.

Ten eerste stonden zij daarmede sterk tegenover Rome, dat alle mededeeling der genade aan het instituut der kerk, aan sacrament en priester, bond. Want het verbond gaf recht en vrijheid, om te gelooven, dat kinderen, die uit geloovige ouders geboren waren, reeds voordat zij met het instituut der kerk, met sacrament en dienaar in aanraking kwamen, de genade der wedergeboorte door den Geest van God ontvangen hadden.

Natuurlijk was het de meening niet, dat kinderen deze weldaad ontvingen, omdat zij uit Christen-ouders geboren waren, alsof dit iets verdienstelijks ware en op zulk eene weldaad eenig recht of aanspraak zou geven. Maar God is, naar de openbaring in zijn Woord, zoo goed, dat Hij in zijne verkiezing en in de uitdeeling zijner genade de lijn der geslachten volgt en tegelijk met de ouders ook hun zaad in zijn verbond opneemt. Heilig waren dus de kinderen van geloovige ouders te achten, niet van nature maar door de weldaad des genadeverbonds, in hetwelk zij met hunne ouders naar Gods bestel begrepen zijn.

De doop wordt daarom op dit standpunt aan de kinderen der gemeente niet bediend, om hen heilig te maken, om hen de heiligmakende genade deelachtig te doen worden, maar omdat zij in Christus geheiligd zijn en daarom als lidmaten zijner gemeente behooren gedoopt te wezen. De doop is geen kanaal, waardoor de genade den doopeling toestroomt, maar een teeken en zegel van ontvangen genade, van het verbond, waarin het kind met zijne ouders begrepen is.

Daarom is de doop ook niet volstrekt noodzakelijk tot zaligheid. Voor een nooddoop is er geen plaats meer. Want hij schenkt geen enkele, bijzondere genade, die niet te tevoren door Gods geest, buiten den doop om, geschonken kan worden. God is voor de uitdeeling zijner genade aan geen instituut der kerk, aan geen sacrament en dienaar gebonden. Hij is vrij en machtig, om zijne genade te verheerlijken aan kinderkens, die nog tot geen bewustzijn gekomen zijn, die het Woord niet hooren kunnen, en die om de eene of andere geldige reden van het sacrament verstoken zijn.

Het heeft aan de Gereformeerden in den eersten tijd wel eenige moeite gekost, om dit standpunt te vinden en het te blijven innemen tegenover de bestrijding, die het bij de tegenstanders vond. Maar toch is de verbondsgedachte van huis uit eigen aan de Gereformeerde belijdenis. Reeds Zwingli nam ze uit de Heilige Schrift over en verdedigde er zich mede tegen de Wederdoopers. En Calvin heeft ze duidelijker in het licht gesteld en breeder ontvouwd. Op grond van deze leer des verbonds, welke God in zijn Woord heeft geopenbaard, mogen wij vrijmoedig en dankbaar belijden, dat onze kinderen, hoewel zij deze dingen niet verstaan, nochtans daarom van den doop niet uitgesloten mogen worden, aangezien zij ook zonder hun weten der verdoemenis in Adam deelachtig zijn en alzoo ook weder in Christus tot genade aangenomen worden.

Er is dus op Gereformeerd standpunt eene wedergeboorte, die aan de uitwendige roeping door het Woord, aan de bediening des doops, aan de werkzaamheid van het instituut der kerk voorafgaat. Zij heeft plaats bij die kinderen des verbonds, die God in hunne kindsheid uit dit leven roept en aangaande wier verkiezing en zaligheid godzalige ouders niet moeten twijfelen. Zij heeft plaats bij al die uitverkorenen, die, zooals doofstommen enz., voor de uitwendige roeping door den dienst des Woords onvatbaar zijn. Zij heeft eindelijk ook plaats bij die uitverkorene kinderen des verbonds, die wedergeboren worden, voordat zij tot bewustheid komen. Maar dat alles nam niet weg, dat de Gereformeerden in de dogmatische behandeling de wedergeboorte steeds op de roeping lieten volgen.

En de reden daarvan lag in de verbondsléer, zooals zij die bepaal-

dijk tegenover de Wederdoopers handhaafden. Aan die leer dankten zij tegenover Rome het voordeel, dat zij de uitdeeling der genade onafhankelijk konden maken van priester en sacrament. Maar die leer schonk hun ook tegenover de Wederdoopers de winste, dat zij het verbond van Woord en Geest, van roeping en wedergeboorte konden handhaven.

BAVINCK.

HET NIEUWE MINISTERIE.

Het Kabinet-Kuyper kan tevreden zijn met de ontvangst, die er algemeen in den lande aan ten deel is gevallen. De liberale partij heeft, over het geheel genomen, haar zwaar verlies op waardige wijze gedragen, aan de leiders der tegenpartij rechtmatige hulde gebracht en tegenover het nieuwe Ministerie eene welwillende houding aangenomen.

En de pers van de rechterzijde heeft, alleszins begrijpelijk, op onduidelijke wijze met het optreden van het Ministerie-Kuyper haar vreugde betuigd, maar toch van overdrijving zich onthouden en aan grootspraak zich gespeend. Zelfs hebben sommige organen van hare zijde terstond aan dwaze verwachtingen den bodem ingeslagen en tegen het koesteren van onmogelijke illusien zeer ernstig gewaarschuwd.

En daar bestaat goede reden voor. Het nieuwe Kabinet is geboren uit eene gemeenschappelijke actie van zeer verschillende en op menig punt ver uiteenloopende partijen. Het is gebonden aan het verleden, kan geen streep halen door wat historisch geworden is, en moet op elk terrein rekening houden met het bestaande. Het is niet bij machte, om beloften, die gegeven werden op het papier, terstond in de werkelijkheid in vervulling te doen gaan.

Maar toch mag men met vertrouwen van het nieuwe Kabinet vele goede dingen voor land en volk verwachten. De leiders der verschillende partijen hebben geweten, wat zij deden, toen zij bij de stembus zich vereenigden en, met welbewuste actie streefden naar het verkrijgen der meerderheid en dus ook naar het veroveren van het regeer-kasteel. Voor hen is de overwinning geen verassing geweest, al heeft misschien de grootte der overwinning hunne verwachtingen nog overtroffen.

Dat zij van te voren zich rekenschap hebben gegeven van de mogelijke gevolgen hunner vereenigde actie, wordt bevestigd door de eenparigheid, waar hunne handeling na de overwinning blijkt van gaf.

Er is geconfereerd. Men is het eens geworden over de te volgen gedragslijn. De corypheen der verschillende Christelijke partijen hebben zich verstaan over een regeeringsprogram. De samenstelling van het Ministerie is zonder veel moeite van stapel geloopt. Het optreden van Dr. Kuyper als premier is algemeen met sympathie begroet. Men mag dus leven in eene blijde verwachting van de dingen, die komen zullen.

Daarbij komt, dat de tijd, waarin dit Ministerie optreedt, buitengemeen gunstig is. Niet alleen bezit de rechterzijde in de Tweede Kamer eene aanzienlijke meerderheid en is de Eerste Kamer, zoodra zij der Regeering den voet dwars zou willen zetten, met machteloosheid geslagen.

Maar er is voor de nieuwe Regeering mooi werk te doen. Als zij bijv. de onderwijs-quaestie tot eene bevredigende oplossing brengt en de sociale wetgeving met wijsheid en kracht ter hand neemt, kan zij er zeker van zijn, dat het Nederlandsche volk haar steunen zal met warme sympathie.

De gelegenheid, om iets goeds en iets groots tot stand te brengen, is zoo gunstig mogelijk.

Zij daarom aan het nieuwe Kabinet die zegen van Boven toegewenscht, aan welken alles gelegen is. Want zoo de Heere het huis niet bouwt, tevergeefs arbeiden zijne bouwlieden daaraan; zoo de Heere de stad niet bewaart, tevergeefs waakt de wachter.

BAVINCK.

WAT JESUS VAN ZIJNE DISCIPELEN EISCHT.

„Toen zeide Jezus tot zijne discipelen: Zoo iemand achter Mij wil komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge Mij.“ MATTH. 16: 24.

IV.

Het lijden om den naam des Heeren wordt een kruis genaamd. Waarom? Omdat zij, die achter Jezus willen komen, op het smadelijkste en smartelijkste zonden rekenen. Wat was meer veracht dan een kruis? Geen vrijgeboren burger van Rome, al had hij gruwelen bedreven, mocht met hetzelfde bedreigd, veel minder daaraan gehecht worden. De kruisstraf werd op slaven en overwonnen toegepast.

Wat was pijnlijker dan, nadat borst en rug met felle geeselslagen waren doorploegd, eenige voeten boven den grond verhoogd, met nagelen, die door de palmen van handen en voeten werden gedreven, aan het hout te worden geklonken? Tallooze wonden overdekten het lichaam; niet een enkele daarvan was doodlijk; bij de minste beweging een nieuwe wond; bij iedere wond nieuwe smart; bij iedere smart nieuwe beweging, die weder het aantal wonden vermeerderden moest. Doch, waartoe meer. Christus voorspelt zijnen discipel een lijden in den volsten zin des woords. Dat lijden wordt een kruis genaamd. Waarom? Omdat de aankondiging van smaad en smart met troost gepaard zou gaan. Aan dat woord wordt Jezus gekend; Hij slaat, maar heelt; Hij woedt, maar druppelt balsem in de wonde; Hij kondigt het gevaar aan, maar bemoedigt tevens. Immers Hij wijst op de gemeenschap aan zijn lijden. Christus is door lijden in heerlijkheid ingegaan; alzoo moest de weg voor den Christen zijn. Door de natuur wordt deze waarheid afgespiegeld, gelijk da Costa ergens heeft betoogd. Wie ooit den naam des Almachtigen in prachtig starrenschrift aan het uitspansel heeft gelezen, het is bij nacht geschied. Wie ooit zich heeft verlustigd in de aanschouwing van den veelkleurigen regenboog, kon opmerken, dat hij zich teekende tegen een donkeren grond. En om de heerlijkste natuurgeheimen te zien, moet men dikwerf de meest ijzige woestenen hoogten, of de akeligste diepten bezoeken. De eenige Christus is de gekruisigde. Neem het kruis weg, en Christus is de redder niet van zonde en dood. Geen Christen zonder kruis. Zijn kruis moge onzichtbaar zijn voor anderen, hij heeft het, hij voelt het niettemin. En, wat het kruis voor alle Christenen zoo zwaar maakt, is: de zonde.

„Die neme zijn kruis op.“ Niet tot het dragen van een eigenwillig, maar van het door God opgelegde kruis wordt de Christen geroepen. Hij heeft het lijden niet te zoeken, gelijk sommige martelaren deden. Hij heeft wel te weenen, als anderen weenen; te deelen in hunne vreugd; goederen, gaven, geboden voor hen veil te hebben; maar overigens zich slechts met zich zelven te bemoeien, zijn eigen vleesch te kruisigen, wetende, dat ieder Gode rekenschap geven, en elk mensch zijn eigen pak dragen zal.

Christus zegt niet *mijn* kruis; dit zou de Christen niet kunnen dragen, al vereenigden zich al de Cherubs, om hem met hunne kracht te dienen. Hij zegt *zijn* kruis, en geeft te kennen, dat het den Christen behoort, zijn eigendom is. O, wij dwaazen meenen dikwerf alleen in voorspoed zegen te kunnen zien, en staren bedrukt op den tegenspoed, alsof een andere hand, dan die van den altoos zegenenden Heiland, zich daartoe ontsloot. Maar de Christus bidt voor ons het lijden, den strijd, de donkerheid niet af; maar zorgt, dat ons geloof niet opboudt en alles meewerkt ten goede. Aan zijn kruis verwierf Hij ons kruis als gave der genade.

Eens trok een reiziger door een onherbergzaam oord. Een zwaar kruis rustte op zijne schouders. Na het een wijle getorst en met moed zijne reis vervolgd te hebben, begon hij zich zelven te beklagen. „Ik zal bezwijken,“ sprak hij op ongeduldigen toon, „maar wat behoef ik mij langer te vermoeien, ik zaag een eind van het hout, en mijn last is aanmerkelijk verlicht.“ ... „Wacht nog een weinig,“ hernam hij, „daar ginds is de weg meer gebaad.“ En hij mocht weldra het oogeblijk zegenen, waarop hij zich zelven tot volharding aanspoorde. Een water stroomt voor zijn voet, en snijdt hem den doortocht af. „Welk een ellende,“ zucht hij, „vergeefs was mijn zwoegen, ik keer teleurgesteld weder.“ Daar valt hem in, zijn kruis als brug te gebruiken. Hij neemt de proef, en het blijkt, dat de lengte juist was berekend. Hij trekt voort met een lied op de lippen en de hoop in het hart.

Christus legt het kruis op de schouders; Hij woog het af; Hij helpt het dragen; Hij draagt de kruisdragers in de armen zijner trouw. Als zij wanen te zullen bezwijken, is zijn hand onder het kruis, opdat het hen niet verpletteren zou.

Maar niet slechts tot kruisdragen, tot „opnemen“ van hetzelfde wordt Jezus' discipel geroepen. Menigeen onderwerpt zich aan het leed, omdat hij het toch niet kan ontvluchten; menig stervende schikt zich tot heengaan, wijl hij zich machteloos voelt den koning der verschrikking van zijne sponde te wenen. Dit is stoische ongevoeligheid, buigen voor een noodlot.

Het „opnemen“ geeft een goedkeuren, een toestemmen te kennen van de noodzakelijkheid van het kruis, dat men niet zocht, maar vond: „den drinkbeker, dien mij de Vader gegeven heeft, zal ik dien niet drinken.“

De Zaligmaker ontging zijne vijanden,

zoolang het de ure niet was; toen de ure was aangebroken, gaf Hij zich grootmoedig over. Wij mogen de moeiten ontwijken, als het geschied kan zonder belediging van het geweten; maar kan zulks niet, dan is het plicht, onwankelbaar af te wachten, wat ons zal overkomen. Paulus geeft het voorbeeld; „Ik ben bereid, niet alleen gebonden te worden, maar ook te sterven te Jeruzalem voor den naam van den Heere Jezus.“

Naarmate wij geloof oefenen, nemen wij door de kracht der genade het kruis op. Er zijn trappen in dat „opnemen.“ De eene zucht: „Ik moet lijden,“ en heeft het oog op de waarheid, dat des Heeren bestuur over alles gaat; dit is genade.

Een ander zegt: „Ik kan lijden,“ en ziet tevens, hoe het leed niet is boven zijn kracht; dit is groter genade.

Een derde juicht: „Ik wil lijden,“ en ziet op des Heeren hoog en heerlijk doel; dit is nog groter genade.

Een vierde jubelt: „Ik mag lijden,“ en denkt aan de eer, die hem te beurt valt; dit is de grootste genade.

Volgens Lukas heeft Jezus van een „dagelijks“ opnemen van het kruis gesproken. Het woordje „dagelijks“ omvat het geheele leven, b. v. als wij het den Zaligmaker zien kiezen, als Hij zijne jongeren om brood leert bidden: „Ons dagelijksch brood geef ons heden;“ en nu Hij hen op lijden voorbereidt, is het dan niet, alsof Hij gevoelen laat, dat het kruis zoo onmisbaar en zoo telkens wederkerend is als het brood, dat ons tijdelijk leven onderhoudt? Wel wordt het eene kruis soms met het andere verwisseld, maar het „opnemen“ blijft ons werk, zoolang wij ademen. Iedere dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad. Wij hebben ons heden niet te vermoeien over het kruis, dat wij morgen vinden zullen; maar ons ook in de toekomst geen rust te beloven. Wij zouden slechts teleurstellingen oogsten.

De dichter zegt: „mijne bestraffing is er iederden morgen.“ Hier is dus een opwekking tot volharding: „Die volhardt ten einde toe, zal zalig worden.“

Zoo is steeds van den weg des Christens gesproken; zoo was steeds de ervaring; maar ook, zoo was het steeds noodig. Waarom? Zoo is er gelijkvormigheid aan den weg van den Christus. Daarenboven, de vijanden kunnen niet anders, dan den Christen om zijn Christendom tegenstaan. En de Heere kan niet anders dan toezenden, wat noodig is. David zonder kruis, de Bijbel weinig psalmen; en denk aan den zegen met het gouden kleinoed, den psalmbundel, verleend. De psalmen, ademtochten des geestelijken levens, zijn ten allen tijde hoog gewaardeerd, recht verstaan, nuttig gebruikt, als de ziel in diepten van ellende gezonken was, en de wateren gestegen waren tot aan de lippen. Uit de psalmen, als uit de rijkelijk vloeivende bron, hebben dorstigen naar God gedronken, vermoedten en beladenen zich verkwikt. De psalmen hebben aangevuurd tot den strijd, en ten licht verstrekt op het pad. Zij zijn een voedend manna, een zalvende olie, een heelende balsem bevonden. Kerkerwanden hebben er van weergald, en op de pijnbank hebben zij krachten gegeven. Zij hebben het doodszweet gedroogd, en het doodsdal verhelderd. Zij zijn meegenomen naar den hemel: want in hun rusteloos lied doen de gezaligden nog psalmtönen hooren.

In wegen van kruis wordt het geloof openbaar, vermeerdering van geestelijke kennis verkregen, en is het hart vatbaar voor troest. Zonder kruis geene rijke ondervinding van het zalige van het gebed en het lieflijke der verhooring, van de liefde en trouw van Hem, die door de beekstroom der rivier verlijden, en zijn volk rijk aan ervaring maken wil. Tehuis gekomen, moet er veel te verhalen zijn van de wegen des Heeren en van zijne sterkte.

Helaas, velen gaan onder een Christelijken naam; weinigen staan de vijanden des Christendoms tegen of willen smaadheid om Christus wil verduren.

Simon van Cyrene droeg het kruis tot Golgotha. Daar werd het hem van de schouders genomen. Zoo dikwerf wij door het geloof op Golgotha komen, wordt ook ons het kruis ontnomen, is het kruis geen kruis meer. In het geloof op Golgotha staande, is ons geen berg te steil, geen kuil te diep, geen last te zwaar, geen leed te drukkend, is ons de toekomst helder; want, terwijl wij de stem vernemen: „Deze zijn het, die het Lam volgen, waar het ook henengaat,“ zien wij in onzen eigen lijkheuvel, den berg onzer hemelvaart.

NOTTEN.

VERDWAALD.

Een reiziger ging door het veld en werd door de duisternis overvallen, zoodat hij de herberg niet meer kon bereiken. Hij legde zich daarom onder den bloeten hemel neder, tegen een ouden muur. Hij sliep zeer vast, en droomde. Hij droomde, dat hij een groot, aan-

zienlijk man was en kleederen droeg als een konings-zoon, en nederzat aan eene tafel, beladen met heerlijke spijzen, en uitnemende wijnen. Hij ontwaakte. Wie beschrijft zijnen schrik! Hij zag hoe de muur over hem heen neigde, en zoo gebogen stond, dat hij elk oogeblijk dreigde in te vallen, om hem te verpletteren. Hij zag, hoe hij aan den rand van een diepen afgrond was gelegen, en de minste wending in den slaap hem reddeloos in de diepte had kunnen storten. Hij zag zich door vele giftige dieren, padden en slangen omringd.

Hij zag een jager, die den gespannen boog op hem richtte, en niet verre van daar roovers, niet terugdeinzend voor een moord.

En toch, de dwaze, hij betreurde het einde van dien ijdel droom, rekte zich, en opnieuw sliep hij in.

„Wat ijhoofdigheid, wat vermetelheid,“ zegt zeker iedereen. „Waarom niet weggevluht uit dat gevaarlijk oord, om het leven te redden uit zoo vele gevaren? Als die reiziger vergaan is, dan heeft hij loon naar handelen; het is zijne schuld!“

Zie toe, o, zondige en lichtzinnige mensch, of gij niet uw eigen vonnis veelt! Gij zijt die reiziger in dit leven, ingeslagen in de armen der liefde tot de nietige schepselen en ijdele goederen dezer aarde.

De bouwvallige muur is uw eigen lichaam.

Hoe onverwachts kan hij omstorten, en stort gij in de diepte van het graf, misschien, Gode behoeve u! in de diepte der heil.

Die rondkruipende padden en slangen zijn de bekeringen en de verleidende gelegenheden tot de zonde.

Die jager met gerichtten pijl is de dood, en de moordende roovers zijn de duivelen.

En toch — o, verblindheid en overmoed? — bij al die gevaren voor lichaam en ziel sleept gij ook zorgeloos voort, en, verblind door aardse liefde, — een ijdele droom! — rust ge, volhardt ge dagen, weken, maanden, soms jaren lang in die schuldige dwaasheid!

Och, sta op, gij die slaapt, en vlucht. Gij, die zondaar zijt, bekeer u, of gij komt om!

(Uit een oud boekje.)

N.

DE GEMEENSCHAP DER HEELIGEN. DE ARME TEGENOVER DEN RIJKE. XXXVIII.

Misschien beklagt zich een of andere arme Christen over zijne armoede, wijl deze hem de gelegenheid afsnijdt om evenals de rijke weldadigheid te bewijzen. In dat geval mag hem troost worden aangeboden. Niemand is in volstrekten zin arm; als de arme een tegen zich over heeft, die nog armer is dan hij, is hij voor dat oogeblik de rijke. Hij kan misschien slechts weinig geven, te weinig om in den nood des broeders te voorzien, dat hij toch zijn penningstas niet inhoudt. Het zalige van het geven is den arme zoo wel als den rijke weggelegd. En voor God is zijne gave, hoe klein ook, niet klein. Hoewel de arme weduwe minder dan allen gegeven had, had zij meer dan allen gegeven. De hemel heeft andere maten en gewichten dan wij; wij vragen hoeveel iemand geeft, maar God vraagt, hoeveel iemand overhoudt. De gave is groot, naarmate zij ons kost; het offer is de waarde der gave. Indien de rijken gaven in evenredigheid met de armen, zou de wereld als omgekeerd worden. Maar op enkele heerlijke uitzonderingen na zijn de rijken de mildste gevers niet. Sommige armverzorgeren door gewoonte gevoeld om de gave aan den klank te herkennen, durven zeggen, dat het zilver meer dan men denkt uit vereelde handen herkomstig is, en het koper uit de sierlijk bekleede vingers. Het is te hopen, dat hun oor hen misleidt, maar te vrezen, dat zij gelijk hebben.

Zoo heeft dan elk te zorgen, dat de armoede geene stoornis aanbrengt in het leven der gemeenschap, door het zijne te doen, om den arme door weldadigheid aan zich te verbinden. Maar ook op den arme, in het gemeen op den niet rijken broeder, rust de verplichting om te waken, dat de rijkdom zijns broeders hem niet worde tot eene ergernis. Dit kan zoo licht geschieden. Vooral in onzen tegenwoordigen tijd is er groot gevaar om nijdig te worden op 's broeders voorspoed. Velen zeggen, dat alle rijkdom onwettig verkregen is; niemand mag rijker zijn dan allen. Al slaan wij Christenen aan zulk eene taal geen geloof, dan sluip er toch zoo licht iets van in onze ziele in; wie in eene ongezonde lucht ademt, verliest er meer van zijne frischheid door dan hij terstond gevoelt. Er zijn er voorzeker, die zichzelf rijk gemaakt hebben, misschien wel langs een onwettigen weg, maar zoo wij dit van hen gelooven, zullen wij wel de laatsten zijn

om hunne schatten voor ons te be-geeren; men zou er den vloek mede brengen over zijn huis! Maar er zijn er ook, wie God rijk heeft gemaakt; men denke slechts aan Abraham, Izak en Jacob! Zullen wij ons hieraan ergeren? Dan zouden wij ons ergeren aan de beschikkingen Gods. Dat laat zich toch van een kind van God niet verwachten. Wij eerbiedigen Gods vrijmacht in het verliezen en verwerven van een mensch, waar het diens hoogste belangen geldt, de zaligheid der ziel, zullen wij dan dezelfde vrijmacht niet eerbiedigen, als zij arm of rijk maakt. Hoe ongelijk zouden wij dan niet worden aan onszelven! Beter is het om bij den aanblik op den rijke dankbaar te erkennen, dat God den mensch nog in zoo menig opzicht wil als zijn beeld. De arme mag doen denken aan Hem, die, rijk zijnde, arm werd, en naakt uit deze wereld ging. — de rijke is als eene schaduw, geworpen door den Vader van onzen Heer, van wien wij weten, dat alle dingen de zijne zijn, beide op aarde en in den hemel. Er is aan den rijke iets van God te zien, dat aan den arme niet te zien is, tenminste nu nog niet, iets van het koninklijke, heerlijke Gods, van zijn macht over de wereld, van zijn vermogen om te helpen. Vooral dan is de rijke het beeld van God, als hij van deze macht gebruik maakt om den broeder, ja, om naar het voorbeeld Gods, allen mensch, schoon den broeder het meest, te helpen, en hem toe te brengen, wat tot onderhouding des levens noodig is. O rijke! werp uwe eer niet weg, de eere van iets te mogen vertoonen van de vaderlijke goedheid Gods, welke alle schepselen in hemel en op aarde aan Hem prijzen! Als nu de minbedeelde broeder in den rijkere broeder, ja, in het gemeen in den rijkere mensch, het beeld van Gods vermogen ziet, dan zal hem aangenaam zijn, wat hem anders een aanstoot, eene bron van verzoeking tot zonde tegen het goede gebod worden zou. O, mochten wij onszelven eens uit het oog kwijt raken, hoeveel meer zouden wij genieten van het schoone om ons heen, of, om in heilige taal te spreken, van God, en van den weerglans zijner heerlijkheid, die Hij van zijne schepselen afschijnen laat, vol als de aarde is van zijne heerlijkheid. Door het geloof kan hij zelfs nog verder en nog meer zien, namelijk het voorteken van zijn toekomstigen staat. Zalig gij armen, zoo heeft Jezus gesproken tot zijne discipelen, hen aanmerkende in hun geringen staat naar het vleesch, want uwer is het koninkrijk Gods. Mogen de armen hier alvast de geestelijke goederen van dit koninkrijk erven, eens vallen ook de uiterlijke goederen van dit koninkrijk in hunnen schoot; de armste zal eens rijker dan de rijkste zijn, want zij zullen helder zien, dat de Engelschen desperant worden, wij ze niet weten hoe tot een einde aan den geld en menschen, naam en eer verslindenden oorlog te komen, die door de Burgers zoo krachtig en niet zonder succes wordt volgehouden.

Dat daar de adder zit, wordt ook anderszids bevestigd. De Engelsche censor doet Kitchener zelf brutaal liegen. Ondanks de winterkoude zijn de strijdende Burgers te veld in zeer goeden staat van tegenweer.

Bij het door- en heen- en weder trekken van Engelsch troepen in Transvaal en Vrijstaat worden ze onophoudelijk bestookt door verschoolen Burgers, en terwijl men dezen niet treffen kan, doen zij telkens tomnies gewond of dood neertuimelen, zoodat het een onophoudelijk begraven is, op den tocht, van slachtoffers bij tientallen. Dit wordt telkens door ooggetuigen, naar Europa komend, ten sterkste bevestigd. En als dan die Engelsche colonnes komen in de versterkte plaatsen zien ze tot hunne verbazing gewag gemaakt van door hen behaalde overwinningen, waarvan zij niets weten!

Neen, waar is, dat het gansche platte land is in de macht der Burgers, die 't tot onder de muren van Pretoria en Johannesburg (men denke aan Rietveld) de Engelschen haast onmogelijk maken, telkens treinen met levensvoorraad en munitie te bemachtigen. Zoo deed Vrijstaat zelfs aan de Delagoa-baai bij Middelburg een trein nieuwe kanonnen en projectielen veroveren. Botha houdt Oostelijker beide lijnen in zijne macht, en in de Kaapkolonie is er een streek in 't midden gedeelte, waarin beurtelings de West- of de Oosterling wordt aangevallen door de meer en meer in opstand komende Burgers. Zelfs tot in de nabijheid van Kaapstad leveren zij gevechten, die de Engelschen maar liefst verzwijgen. . . .

Dat de Engelsche bevelhebbers, naar men zegt, ten slotte ook de Kaffers willen verzamelen in kampen onder de versterkte steden — is een laatste wanhopende poging om de Burgers tot vertwijfeling te brengen. Nu toch verkrijgen dezen ook van Kaffers levensvoorraad etc. Maar als de Engelschen dit dolle plan willen uitvoeren, zullen ze al hunne commando's tot bewaking moeten gebruiken en in 't veld niets meer kunnen doen tegen de Burger-commando's. En dan? Wij breken echter af en blijven hopen op verlossing voor de Burgers.

En ten slotte, dat ook wij van harte instemmen met de betuigingen van welwillendheid en sympathie waarmede het nieuwe ministerie van alle kanten is ontvangen, zal wel niemand betwijfelen. Wij betreuren het steeds, dat alleen dan zij de kibbelaarlijen van de positieve Christenen onderling, de liberalen het roer van staat in handen bleven houden. Maar gelukkig, en Gode

Politieke Beschouwingen.

Chamberlain, Engelslands beruchte minister, heeft deze dagen in het Lagerhuis een rede gehouden, die uitmunt in scheldtaal aan 't adres van de dappere en volhardende Zuid-Afrikaansche Burgers en haar toppunt heeft in het dreigement om de inboorlingen tegen de Burgers te wapenen en te doen strijden, en zelfs, zoo 't moest, in Europa tegen de beschaafde volkeren ten strijde aan te voeren! . . .

Van alle kanten komt men tegen deze „dolleman's-rede" op; zelfs buitenlandsche couranten, die anders licht tegen de Boeren partij kiezen.

De Kölnische o. a. zegt: „Men behoeft niet eens het gevoelig karakter van den Boer te hebben, om na kalme overweging van oordeel te zijn, dat de Engelschen zich aan een grove schending van de internationale oorlogswetten schuldig maken, als zij de inboorlingen wapenen. Zelfs het gebruik van Kaffers als verkenner, wat door de Engelsche ophits-pers als onschuldig wordt opgevat, klopt niet met het volkeren-oorlogsrecht. De Boeren hebben steeds, wanneer zij de bewijzen hadden, dat inboorlingen spionnedienst deden, deze onbarmhartig neergeschoten en niemand heeft dit hun toe nog toe kwalijk genomen. De onpartijdige toeschouwer kan daarom niet inzien, dat Kritzingen met zijn bedreiging iets onbehoorlijks heeft gedaan; zijn bedreiging is slechts een vergelding van het de Boeren verbitterende volkenrecht-schennende optreden der Engelschen. De beleediger der beschaving was hier niet in de eerste plaats de Boer, maar de Engelschman en het past dezen niet over ruwheid van oorlog-voeren aan de zijde der Boeren we en ach te roepen." . . .

En de Nat. Zeitung, die niet zelden de Engelschen verdedigt heeft, kiest nu ook tegen hen partij. Het blad ontzegt Chamberlain het recht „den dapperen Kritzingen" een „hebzuchtigen, bloedorstigen straat-roover" te noemen, en gaat dan voort: „Van een moord of zoo iets kan geen sprake zijn en men had in Downingstreet misschien goed gedaan van Kitchener's telegram maar niet zooveel drukte te maken." . . .

Dat echter de Engelschen telkens van gewapende Kaffers gebruik maakten is reeds lang bekend. En dat het ook thans geschiedt wordt onwillekeurig bevestigd door den Kaapschen correspondent van de Daily News. Deze vertelt o. a. dat de groote schooneveeg-operaties in den Vrijstaat grootendeels door gekleurde troepen worden verricht. De Kaffers belasten zich vooral met het afmaken der kudde, die niet spoedig genoeg meegenomen kunnen worden. De Kaffer vindt dat een heerlijk vermaak en duizenden dieren liggen dientengevolge heel of half dood op het veld ten prooi aan de gieren. Onze verteller van Zondag zag deze dingen ook met eigen oog. Hij verhaalde, dat een kudde van 16000 schapen langzaam werd doodgemarteld door de stomme dieren slechts de tong uit te snijden en verder te laten liggen." . . .

Terecht besluit deze briefschrijver met de scherpe opmerking: „dat het bovenstaande niet het verhaal is van een Hunnen-inval maar van een militaire operatie op Britsch gebied onder Britsche vlag". . . .

Maar genoeg. Een en ander reeds doet helder zien, dat de Engelschen desperant worden, wij ze niet weten hoe tot een einde aan den geld en menschen, naam en eer verslindenden oorlog te komen, die door de Burgers zoo krachtig en niet zonder succes wordt volgehouden.

Dat daar de adder zit, wordt ook anderszids bevestigd. De Engelsche censor doet Kitchener zelf brutaal liegen. Ondanks de winterkoude zijn de strijdende Burgers te veld in zeer goeden staat van tegenweer.

Bij het door- en heen- en weder trekken van Engelsch troepen in Transvaal en Vrijstaat worden ze onophoudelijk bestookt door verschoolen Burgers, en terwijl men dezen niet treffen kan, doen zij telkens tomnies gewond of dood neertuimelen, zoodat het een onophoudelijk begraven is, op den tocht, van slachtoffers bij tientallen. Dit wordt telkens door ooggetuigen, naar Europa komend, ten sterkste bevestigd. En als dan die Engelsche colonnes komen in de versterkte plaatsen zien ze tot hunne verbazing gewag gemaakt van door hen behaalde overwinningen, waarvan zij niets weten!

Neen, waar is, dat het gansche platte land is in de macht der Burgers, die 't tot onder de muren van Pretoria en Johannesburg (men denke aan Rietveld) de Engelschen haast onmogelijk maken, telkens treinen met levensvoorraad en munitie te bemachtigen. Zoo deed Vrijstaat zelfs aan de Delagoa-baai bij Middelburg een trein nieuwe kanonnen en projectielen veroveren. Botha houdt Oostelijker beide lijnen in zijne macht, en in de Kaapkolonie is er een streek in 't midden gedeelte, waarin beurtelings de West- of de Oosterling wordt aangevallen door de meer en meer in opstand komende Burgers. Zelfs tot in de nabijheid van Kaapstad leveren zij gevechten, die de Engelschen maar liefst verzwijgen. . . .

Dat de Engelsche bevelhebbers, naar men zegt, ten slotte ook de Kaffers willen verzamelen in kampen onder de versterkte steden — is een laatste wanhopende poging om de Burgers tot vertwijfeling te brengen. Nu toch verkrijgen dezen ook van Kaffers levensvoorraad etc. Maar als de Engelschen dit dolle plan willen uitvoeren, zullen ze al hunne commando's tot bewaking moeten gebruiken en in 't veld niets meer kunnen doen tegen de Burger-commando's. En dan? Wij breken echter af en blijven hopen op verlossing voor de Burgers.

En ten slotte, dat ook wij van harte instemmen met de betuigingen van welwillendheid en sympathie waarmede het nieuwe ministerie van alle kanten is ontvangen, zal wel niemand betwijfelen. Wij betreuren het steeds, dat alleen dan zij de kibbelaarlijen van de positieve Christenen onderling, de liberalen het roer van staat in handen bleven houden. Maar gelukkig, en Gode

zij dank, men is tot inkeer gekomen en wij verkregen dadelijk een betekenende meerderheid. En al verheven wij 't niet, dat in de samenstelling van een ministerie uit varierende meerderheids-groepen een dubbel dreigend gevaar schuilt — de lessen, die we hebben verkregen, het wijs beleid dat van lieverlede bij de partijleiders is gaan voortzitten, de wijze waarop het ministerie is samengesteld en de mannen die er zitting in hebben verkregen — bezielen ons met goeden moed en prikkelen ons tot hoopvol vertrouwen, dat, al zal 't niet zóó snel zijn als sommigen misschien verwachten — het ministerie, vooral voor 't sociale volksleven, zal blijken een rijk door God gezegende kracht te zijn!

NOORDTIJL.

HET BELANG DER KERKEN.

Het verhandelde op den jongsten Universiteitsdag, te Arnhem gehouden 4 Juli j.l. is voor de oplossing van de hangende Opleidingskwestie niet zeer moedbevend.

Zelfs is het veelbesproken Art. 2 van de Statuten der Ver. voor H. O. op Geref. grondslag, gelijk het daar ligt, door Dr. A. Kuyper in bescherming genomen met de verklaring: „Ook ik geloof, dat Art. 2 ten onrechte aan critiek is onderworpen." Alleen werd de wenschelijkheid erkend om dit Artikel nader toe te lichten in een nieuw Artikel.

Doch daarbij werd tegelijk op zulk een eigenaardige wijze over „Geref. beginselen," „grondslag" en „fondament" in verband met deze kwestie gesproken, dat er nauwelijks op eenige toelichting van betekenis mag worden gehoopt. Doch dit kunnen we afwachten.

Inzake eene gewenschte verhouding van Kerk en Universiteit zijn we verwezen naar een Verde, verre toekomst.

„Indien de geïnstiteerde Geref. kerken over heel de wereld één machtigen bond vormen, dan ja, zou de Universiteit „natura sua" (als van zelve, of naar haar eigen aard) tot die kerken in een bepaalde verhouding staan."

Op zulk een Geref. Wereldkerk valt uiteraard voor eerst niet te rekenen. Evenmin op een Geref. Wereld-Universiteit.

Wij mogen ons zelve nog niet eens verheugen in een Nationaal Geref. Kerkenverband, dat alle Gereformeerde Landen omvat. Uit datzelfde oogpunt van het aantal (leden en begunstigers) zal ook de grootste optimist en idealist nog nauwelijks durven spreken van een Nationaal Geref. Universiteit.

Wat dunkt u dan van een bewering als deze, door Dr. A. Kuyper te Arnhem geuit: „Onze geïnstiteerde Geref. kerken in Nederland, die slechts een klein deel van de Wereldkerk vormen, bezitten uiteraard niet zulk een hoog geestelijk gezag, om de Universiteit te dirigeren?"

De Universiteit. De klemtoon op de is niet van mij, maar van Dr. K. zelven.

Ook gaat deze redeneering buiten de aanhangige kwestie om. 't Is mij ten minste niet bekend, dat de Geref. kerken in Nederland het regiment over de Universiteit voor zich hebben geëischt.

Al wat er dan ook verder is gepleit, voor de soevereiniteit der wetenschap en de onafhankelijkheid der Universiteit van elk gezag buiten haar, brengt ons in dezen geen stap verder.

De kerken willen, voor zoover mij bekend is, in geenlei opzicht ook maar in het minste krenken de zelfstandigheid en onafhankelijkheid der Universiteit.

De Vereeniging voor H. O. op Geref. grondslag zij en blijve met hare School vrij en soeverein in haren kring en op haar terrein. Datzelfde geldt echter ook van de Geref. kerken. Ook zij mogen zich niet onder een andere macht laten brengen, in geenlei opzicht. Het allerminst echter wel, wat de Opleiding harer Leeraren en den ijk of de keur der door haar beleden waarheid betreft.

En hierin nu kwam het tweestellige van het standpunt der Vrije Universiteit ook te Arnhem uit.

Zij wil zijn naar haren aard een zelfstandig en onafhankelijk orgaan van de beoefening der wetenschap op elk terrein. Uitstekend. Het zij en blijve haar kroon en glorie, daarnaar te streven en dat meer en meer te worden. De wetenschap om haar zelfs wil te beoefenen is ten dezen haar eigenaardige taak.

Dat ze daarbij pleit voor onafhankelijkheid van Staatsgezag en Kerkelijk gezag om in gebondenheid aan eigen beginselen in dezen haren eigen weg te bewandelen, is haar recht en roeping.

Doch dan blijve ze ook bij die taak en op dit haar terrein.

Want zoodra ze ook „Opleidings-instituut" voor de Gereformeerde kerken wil worden (en dat wil ze blijkbaar, ja zij is het alreë), dan veranderen de verhoudingen als van zelve.

Zij treedt daarbij zelfs in dienst der kerken, die altijd nog naar eigen Kerken-orde de Theol. Professoren onder hare ambtelijke dienaren tellen.

Als van zelve komen dan de kerken op voor hare rechten en belangen inzake die Opleiding en eischen in den huidige stand der zaken niet maar medezeggenschap in die Opleiding maar het beslissende woord.

Ook zij mogen en kunnen niet anders, geroepen als ze zijn, de bediening des Woords zuiver te bewaren tot op de verschijning van onzen Heere Jezus Christus.

D. K. WIELENGA.

2 AUGUSTUS.

Gelijk te verwachten was, werd de 43e verjaardag van Hare Majesteit de Koningin-Moeder alom met de gewone bewijzen van vereering en deelneming gevierd. Niet alleen in uiterlijken vorm; want zeer harte-lijke geboden voor haar dierbaar leven uit veler harten, in de gezinnen en in de openbare godsdienst-oefening, opgestegen tot den Koning der koningen. Moge het onze geëerbiedigde Koningin en H.D. Prins-

Gemaal gegeven worden nog lange jaren met raad en daad de Moederlijke liefde van Koningin Emma te genieten; dan zal dit den lande ook ten goede komen.

Naar wij vernemen, is aan het Gymnasium onzer Theol. school voor een jaar tot leeraar in de Wiskunde benoemd de heer Vissink, vroeger werkzaam aan 't Gymnasium te Zetten.

GEREFORMEERDE VEREEN. VOOR DRANKBESTRIJDING.

Te Rotterdam werd in het bijgebouw der Geref. kerk B de eerste jaarvergadering der Geref. Vereen. voor drankbestrijding gehouden.

Te 10 uur opende de 1e voorzitter Ds. W. H. Gispel van Baarn na het zingen van Ps. 119: 3 de huishoudelijke vergadering. Na het lezen van Spreuken 14: 16—35 roept de voorzitter de vergaderden (± 30 leden en afgevaardigden) een woord van welkom toe, tevens herinnerende aan den kennelijken wasdom der Vereeniging van 40 leden bij de oprichting, tot ± 400 thans.

De secretaris de heer J. Minderaa las daarna zijn jaarverslag voor. We stippen daartoe aan, dat thans afdeelingen bestaan te Amsterdam, Rotterdam, Bunschoten, Baarn, Urk, Kielwindwee, Heerenveen en Ermelo; de adresbeweging der Vereeniging tegen het aanhangige Drankwetsontwerp; het pogen om in het Program van Actie der A.-R. Partij maatregelen tegen de drankzonde op te nemen. Dit jaarverslag wordt met kleine wijziging vastgesteld en zal in druk verschijnen.

De rekening van den Penningmeester sluit met een batig slot van ± f 50.

Besloten wordt (na langdurige discussie) tot wijziging der artikelen 1 en 4 der statuten.

Art. 1 sub 3 zal voortaan luiden: „Dat de tegenwoordige tijdsomstandigheden het gebruik der gedistilleerde, zoowel als het geregeld gebruik der gegiste dranken, als genotmiddel — als een steunen der drinkgewoonte — veroordeelen."

In verband hiertoe werd op voorstel der Afd. Rotterdam Art. 4 aldus gewijzigd: „Leden der Vereeniging kunnen zij zijn, die instemming betuigen met grondslag en doel."

Hoewel de staart „en dit betonen door zich van alle alcoholische of allen gedistilleerde dranken te onthouden" werd losgelaten, sprak de vergadering het eenstemmig uit, dat instemming betuigen met grondslag en doel niet alleen theoretisch, maar ook praktisch verstaan wordt en opgevolgd als levensregel.

Er werd besloten een correspondentie-blad uit te geven door het hoofdbestuur, tevens zullen er propaganda-blaadjes verschijnen onder verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur.

Te 2 uur opent de 2e voorzitter de namiddag-vergadering en doet Ds. Plet na het zingen van Ps. 89: 7 het gebed.

Na een kort openingswoord van den voorzitter treedt Ds. A. M. Diermanse van Den Haag op, die een referaat hield getiteld: „Wederlegging van de te denkingen tegen de geheel-onthouding."

Spreker is van meening, dat een weerlegging der verschillende bedenkingen tevens een weerlegging is van hetgeen tegen de Geref. Vereen. voor drankbestrijding wordt ingebracht. Daarom vinde de voorlezing der weerlegging op deze vergadering hare plaats.

Een zevental bedenkingen werden opgesomd als:

- a. de bedendagsche geheel-onthouding is niet naar het beginsel, dat de H. S., inzake onthouding, leert;
- b. ze is niet bepaald noodig;
- c. gaat in tegen den regel, het misbruik heft het gebruik niet op;
- d. ze leeraart een hogere en lagere moraal;
- e. ze is eenzijdig;
- f. ze onteemt den mensch zijn vrijheid.

Tot weerlegging van de eerste bedenking kon de inleider, om des tijds wille zich alleen bepalen. Aan de hand van ettelijke uitspraken der H. S. en het logisch verband van verschillende feiten en toestanden daarin geschetst, toonde de inleider op z. i. deugdelijke gronden aan, dat de onthouding geheel conform de H. S. is.

Een en ander is moeielijk te resumeeren, maar de lezing verschijnt in druk. De spreker vond veel instemming bij de vergadering.

Als tweede referent trad op de heer Mr. W. H. Hovy van Den Haag, die een referaat hield over „de Overheid en Drankmisbruik."

Achtereenvolgens behandelt spreker: a. Welke maatregelen de Overheid in andere landen genomen heeft ter beperking van het drankmisbruik. b. De bestaande bepalingen in ons vaderland.

c. Of verscherping dier bepalingen gewenscht is en eisch van ons antir. beginsel.

Omstandig deelde spr. mede, wat er met name in Amerika van overheidswege gedaan werd tegen het drankmisbruik. Eveneens werden in geregelde volgorde de stelsels behandeld, welke tot beteugeling van het drankmisbruik door de onderscheidene Regeeringen waren ingediend.

Nauwkeurig werden daarna de wettelijke bepalingen opgesomd, die in ons land achter-eenvolgens gemaakt zijn. Vooral het ingediende ontwerp van minister Borgesius werd genoemd. In verlei opzicht gij spreker met dit ontwerp mede, slechts in een paar punten, o. m. den beroepsbrief en de overgangsbepalingen betreffende, kon spreker zijn instemming er niet mede betuigen.

Ten slotte spreekt de inleider het als zijne meening uit, dat beperking van het aantal openbare drankgelegenheden tot de taak der Overheid behoort; dat de gemeenten van het recht om in bepaalde gedeelten den verkoop te verbieden, gebruik moeten maken en dat het aantal vergunningen boven het maximum door uitsterving moet verminderen.

Voor de vraag of „local option," of „plaatselijke wetgeving" ingevoerd zou kunnen worden, acht spreker de tijd nog niet rijp. Bij gebrek aan tijd kon er naar aanleiding

van dit referaat geen bepaald debat gevoerd worden.

De voorzitter stelde echter in verband met het referaat de volgende motie voor:

„De openbare vergadering, beledigd door de Geref. vereen. voor drankbestrijding, met blijdschap en dank aan den Heere het optreden van een Christ. ministerie begroetende, spreekt haren wensch uit, dat het aan den formoeder van dit Kabinet gelukken moge een regeling van de drankwet tot stand te brengen in den geest en op den grondslag van zijne toelichting in „Ons Program."

Met algemeene stemmen aangenomen zijnde, werd besloten Dr. Kuyper een afschrift dezer motie te zenden.

De voorzitter sluit te 5 uur de vergadering, waarna Dr. van Dalen het dankgebed doet. Als hoofdbestuurders werden her- of gekozen de heeren Ds. D. van Dalen, Dr. A. Dupont, geneesheer aan 's Heerenloo en dHr. J. G. v. d. Hoogt te Kampen.

„EFFATHA."

„Giften voor de Vereeniging „Effatha" ingekomen: vanaf 1 Januari tot 1 Juni 1901.

Mej. ter W. te R. d. A. R. f 5, N. N. te R. d. J. S. f 5, Coll. Geref. Kerk te Str. d. P. d. G. f 4,26 Coll. spreekb. Ds. F. Z. te B. f 30,28, id. te W. f 14,92, id. te W. f 15,93, id. te F. f 18,83, id. te S. f 12, id. te B. f 7,10 id. te A. f 8,38, id. te Br. f 11,28, id. te W. f 11,50, id. te G. f 11,01, uit het busje van S. P. d. id. f 2,12, 1/2 coll. Geref. Kerk te H. d. L. v. f 6,11, Diac. Geref. Kerk te Z. d. D. V. f 10, bus h. Effatha f 28,79, Coll. Ger. Kerk te O. d. Ds. R. G. K. f 2,98, Gereformeerde Kerk te K. d. B. L. f 7, J. J. te M. d. Ds. A. L. f 1, Diaconie Gereformeerde Kerk te E. d. R. Z. f 10, verz. op een br. d. J. F. B. te 's-H. f 2,80, mej. P. W. d. mej. K. O. te A. f 1, Coll. Geref. Kerk te P. d. Ds. K. f 7,45, N. N. en K. K. door prof. L. f 2, 1/6 coll. Geref. Kerk te S. (B) d. Ds. K. f 2,25, Coll. spreekb. Ds. F. Z. te H. f 16,31, te K. f 10,61, te H. f 4, te H. f 713, te V. f 5,50, te H. f 7,97, te H. f 2,50, 1/4 coll. te K. d. Ds. K. O. f 3,15. busje dames W. te A. d. B. 16,02, ged. coll. Geref. Kerk te A. d. B. f 50, dames Ch te A. d. id. f 5, mevr. G. M. te H. f 5, Coll. te Z. spreekb. Ds. de J. f 19,50, Centsverg. d. Jongdverg. te A. d. Ds. G. Br. f 2, gev in de coll. Geref. Kerk te U. f 10.

Bij L. C. Oranje ingekomen:

Coll. A. v. W. te S. (Zondagssch.) f 6, ged. coll. Geref. Kerk te D. L. d. P. K. f 3,70, W. O. Lz. te W. d. C. F. f 2,50, C. F. f 1,50, Geref. Kerk te O. en N. W. d. Ds. J. B. f 4,10, mej. H. M. te A. f 5, A. v. P. te D. f 1, Geref. Kerk te V. d. Ds. W. S. f 10, busje J. H. te G. f 7,50, mej. v. d. V. te U. d. Ds. D. f 5, mej. G. D. te S. f 1, busje mej. D. v. L. te O. d. G. J. f 7.—. Zondagssch. Samuel te D. d. M. v. d. H. f 1,63, busje N. V. Sr. te L. f 3,20, N. N. te de L. d. T. D. f 1,50, busje P. H. te G. f 7,50, Coll. Geref. Kerk te S. f 8,09.

Men verhaalt, dat de matrozen van zeker schip een aap eens lieten meedrinken uit een flesch sterken drank, tot het dier bromen was. Toen men den volgende dag hem echter weer uit de flesch wilde geven, klonde de aap in den mast en bleef erin, tot hij de flesch niet meer zag. Alzoo, een aap wijzer dan menig mensch.

Onlangs werd te Binghamton, New-York, Marcus A. Miller begraven, toen de weduwe op het graf van haar man, op zijn verzoek, al de geschriften verbrande, die hij bezat van den ongelooovigen Robert G. Ingersoll, waardoor hij eerst op het dwaalspoor geraakt, maar door Gods genade hiervan weer afgekeerd was. Alzoo wilde hij nog na zijn dood in het openbaar belijden doen.

Een socialist verdedigde zich tegen de beschuldiging, alsof hij orthodox zou zijn, aldus: Ik zweer u, dat we alleen op het stadhuis getrouwd zijn en dat geen onzer zes kinderen gedoopt is! — Dat is nog niet genoeg, riep hem een ander tegen. Om geheel in de voorrechten onzer vereeniging te deelen, moet ge gestorven en begraven zijn zonder den bijstand van een dominee of pastoor! . . .

Men verwachtte in het Jubeljaar 1900 te Rome 3 à 4 miljoen pelgrims. Het aantal is echter bij 250.000 gebleven en velen hunner behoorden tot de armen, zoodat zij zelfs aan logies en eten moesten geholpen worden. Het bedrag, dat in de Pauselijke schatkist gestort is, viel evenwel naar evenredigheid mede. Het bedroeg niet minder dan 8 miljoen francs.

Als een staaltje van dweepzieke stofver-goding wordt gemeld, dat de Jezuïeten in Gallicië een beeld van Moeder Maria op licht papier hebben laten drukken of persen, dat zij hunne geloovigen verzoeken op te slikken. Een der bisschoppen zegt zelfs in een mandement:

„Het miniatuur van de Moeder Gods van Campo-Cavallo, dat zij elken dag op de ure des gebeds moet inslikken, heeft zulk een goede uitwerking voor de vroomheid; dat gebruikers, van een waarachtig geloof, hun geloof hebben zien toenemen door deze daad en talrijke graties daardoor hebben opgedaan. Dit is ons door onderscheidene mededeelingen van verschillende kanten bevestigd. Deze beeltenis moet niet in de kerk verorberd worden maar in eigen woning. Zij kosten maar één kreutzer, anderhalven cent, het stuk." — Van ouwels en gebakken en gesuikerde heiligen weet men al, wie weet, hoeveel eeuwen. Maar nu papieren santen en santinnen! Ze liggen vast in de maag, dat 's zeker, — doch dat is 't hart nog niet, dit weet zelfs een bosjesman wel!

Een Unitariër vroeg eens aan een Engelschen prediker voor de Inwendige Zending, hoe hij toch altijd aan zoveel volk kwam, avond op avond, en hij kon met al zijn pogen maar nu en dan een mager gehoor rond zich krijgen. Dat is eenvoudig, zeide de evangelist. Gij biedt de menschen een Jezus aan, die vóór 20 eeuwen leefde. Maar wij verkondigen den Goddelijken Zaligmaker, die heden nog leeft en zondaars verlost. Gij zijt als Unitariër (die één god stelt) een rationalist, die twintig eeuwen bij ons ten achter zijt!

De Anglicaanse bisschop van Calcutta, Weldon, zeide onlangs, dat hij aan de uitwendige eenheid der kerk niet hetzelfde gewicht hechtte als vele andere Christenen. Toch hield hij vast aan de „Apostolische Successie“ (in rechtstreekse priesterlijke linie). Maar het „Apostolische Succes“ op hun arbeid had meer waarde in zijne oogen. †

Buitenlandsche Kerken.

Italië. Een beweging onder de arbeiders. Pogingen tot samenwerking der Protestantsche kerken. — Sedert geruimen tijd is er onder de arbeiders in verscheidene plaatsen van Italië ontevredenheid, en naar men zegt terecht, over onderdrukking van de zijde der landeigenaars en werkgevers. In het streven naar lotsverbetering vonden zij bij hun kerk geen steun, veelteer tegenwerking, omdat de priesters bijna zonder uitzondering partij kozen voor grondeigenaars en werkgevers. Gevolg daarvan is, dat honderden der kerk den rug hebben toegekeerd en zich bij de socialisten hebben aangesloten. De kerk der Waldenzen heeft met het oog op deze ontevredenheid hare roeping verstaan, en de verschillende comités tot verbreiding van het evangelie onder hunne landgenooten hebben hare predikers gezonden naar die plaatsen en streken, waar de beweging zich het meest openbaart. Deze treden in huizen en schuren, in zalen en loodsen op, om het volk het evangelie te verkondigen. Zonder zich met de strijdfragen van het socialisme in te laten, bewijzen zij in de eenvoudige prediking des evangelies, dat wat de Roomsche kerk hun niet geeft, ook tevergeefs in het socialisme gezocht wordt.

Deze prediking draagt op vele plaatsen een gezegende vrucht. Verzamelen de predikers in de eene plaats slechts een 50tal hoorders rondom zich, ook zijn er plaatsen, waar het getal 250 bedraagt. In een tiental plaatsen zijn in de laatste twee jaren van 20—80 tot de Waldenzische kerk toegetreden, zoodat daar gemeenten gevormd zijn; te Revere en Santa Lucia zijn ook reeds kerken gebouwd en in andere plaatsen worden daarvoor toebereidselen gemaakt.

In Rome had 19 en 20 Juni in het lokaal van de Unie der Christelijke Jongelingsverenigingen eene vergadering plaats, die van groote betekenis worden kan voor de verbreiding van het evangelie in Italië. Zes kerken waren daar door hare comités voor evangelisatie vertegenwoordigd, om nauwere aansluiting te zoeken voor den evangelisatie-arbeid. De voorzitters van de verschillende comités hadden vooraf een vergadering gehad, waarin het program voor die algemeene vergadering was vastgesteld. Daarin werd gezegd, dat men samenkomen zou „met het doel om de banden wat nauwer aan te halen tusschen de verschillende organen, die tot verbreiding van het evangelie in Italië werkzaam waren, en om tot meerdere samenwerking te komen, waardoor het werk der evangelisatie meer steun kon ontvangen.“

Ook bevatte het program een ontwerp van statuten voor een op te richten Bond, want de ontwerpers hadden zich voorgesteld dadelijk over te gaan tot het in het leven roepen van een „intermissionair congres.“

Na een lange en broederlijke bespreking, die getuigde, dat allen overtuigd waren van de noodzakelijkheid, om meer met onderling overleg te arbeiden en daardoor elkander te steunen, werd tot de oprichting van een Bond besloten. Deze zal den naam dragen van „Italiaansch Evangelische Bond.“ Hij zal samengesteld zijn uit de leden van de comités voor evangelisatie der in Italië bestaande kerken of genootschappen.

Tot den Bond traden toe alle op die vergadering tegenwoordige kerken en genootschappen, n.l. de Waldenzen-kerk, de Evangelisch Italiaansche kerk, de Methodist Wesleyaansche kerk, de Methodist Episcopale kerk, de Italiaansch-Amerikaansche Baptistenzending, de Italiaansch-Engelsche Baptistenzending, de Italiaansche afdeling van het Britsch en Buitenlandsch- en van het Nationaal Schotsch-Bijbelgenootschap, het Evangelisch Traktaatgenootschap en het Nationaal Comité voor Zondagscholen.

Een commissie, bestaande uit twee leden van elk der genoemde kerken, dus van twaalf personen, werd benoemd, om de statuten te ontwerpen en de vergadering van den Bond samen te roepen.

De predikant Lenzi te Genua, aan wiens verslag in „L'Eclair“ wij bovenstaand ontleenden, zegt, dat hij zeer getroffen was door den geest van liefde en broederzin, die deze vergadering kenmerkte. Hij ziet daarin gunstige voortteekenen voor de verbreiding van Gods Woord in Italië; hij heeft goede hoop, dat deze gebeurtenis in den dageraad van deze nieuwe eeuw de dageraad wordt van een schoonen dag, die het licht van Gods Woord over geheel Italië verspreidt.

Werde deze verwachting vervuld, opdat over het Italiaansche volk, dat in geestelijke duisternis verkeert, het licht opga van Christus, het Licht der wereld. Wel is het Italiaansche volk niet zoo sterk aan de Roomsche kerk gehecht, waaruit het spreekwoord voortgekomen is „hoe dicht bij Rome, hoe minder Roomsche.“ maar toch is het in de kluisers des bijgeloofs gebonden, nagenoeg geheel vervreemd van de waarheid en onbekend met het heil, dat in Christus is en met den weg, die tot zaligheid leidt. SCHOLTEN.

PROVINCIALE DIACONALE CONFERENCE DER GEREFORMEERDE KERKEN IN ZUID-HOLLAND,

gehouden te Rotterdam op 20 Juni 1901.

III. (Vervolg van Nr. 31.)

Ds. Sillevius Smitt vraagt, om des tijds wille te mogen vooruitloopen op stelling VI. De Referent heeft gezegd, dat hij zich niet zal uitspreken over de vraag, of de Diaconie ook eene roeping heeft, in te werken op de Overheid. Dit vereischt voor spreker wel eenige toelichting. Want naar het hem voorkomt is het gebrek in de ontwikkeling van het diaconaat in niet geringe mate toe te schrijven aan de gebreken, die de Sociale Wetgeving aanleevt. Spreker houdt voorts een warm pleidooi vóór die roeping.

De Referent bevestigde hierna de zijne instemming, maar meende, dat eene behandeling van dit onderwerp hem en de Conferentie te ver zou voeren. Het vereischt een afzonderlijk referaat. Spreker veroorlooft zich daarom de vrijheid, de Conferentie te stellen een volgend referaat aan deze vraag te wijden en dan wel te houden door Ds. Sillevius Smitt.

Op de vraag van den Voorzitter verklaart Ds. Sillevius, een dergelijk aanbod in overweging te willen nemen.

Stelling V. De heeren Ter Weeme en Zwart meenen, dat deze stelling niet voor bespreking vatbaar is. Ze wordt ten volle beaamd, maar ze is in de praktijk onuitvoerbaar. Er is geen geld, of men zou er om langs de straat moeten gaan; n.l. om armoede te kunnen voorkomen en lenigen. Het verheugt Ds. Landwehr, dat deze stelling zoo ten volle beaamd wordt, maar hij heeft ook in de Diaconieën de stelling wel gehoord: armoede voorkomen doen wij niet.

De heer Meesters sluit zich hierbij aan. Hij heeft de stelling wel gehoord: wij ondersteunen wel, maar wij onderhouden niet.

De heer Dekker heeft bezwaar tegen den aanhef van stelling VI dat ter voorkoming geestelijk gearbeid moet worden. Is hier geen verflauwing der grenzen?

De Referent antwoordt, dat de gansche vergadering wel watten zal, dat hier de moeilijkheden aankomen. Hij zou willen voorstellen, dat men de volgende stellingen niet meer late beslissen. Ook spreker heeft zich hier beeroepen op de Encyclopaedie van Dr. Kuyper. Het zou hem spijten, indien er één broeder in het oor knoopte, wat de heer Ter Weeme heeft gezegd. Wat waar is, kan uitgevoerd worden, het is het ideaal waarnaar gegrepen moet worden. Spreker gevoelt wel de bezwaren, maar wij mogen ze niet uit den weg gaan; wij laten het ideaal nooit los. Wat met voorkomen bedoeld is, vindt zijn antwoord in de zesde stelling. Daar moet door Diakenen de nadruk op worden gelegd: voorkomen beter dan genezen. Niet alleen stoffelijk maar ook geestelijk arbeiden. Spreker wil dit uitbreiden over allen arbeid der Diaconie.

Het draagt allereerst een geestelijk karakter. Het is een arbeiden in den Naam van onzen barmhartigen Hoogepriester. Als Hij ons opzoekt, begint Hij met ons geestelijk te genezen. Dat moet ook de weg van het Diaconaat zijn. De Diakenen moeten evenals de Ouderlingen huisbezoek doen bij de leden der gemeente. Spreker geloof niet, dat de Diaken daarmede gaat in het ambt van den Dienaar of Ouderling. Acht bij het noodig, dat er ook een Opziener komt, dan geve hij den Ouderling kennis.

De heeren Zwart en Ter Weeme repliceren en worden door den Referent nog beantwoordt.

Na nog eene korte bespreking over de negende stelling, huisbezoek om giften, wordt de morgenvergadering beëindigd.

De Voorzitter vraagt uit naam der Conferentie aan Ds. van den Brink, of Z.Eerw. dit referaat voor den druk wil afstaan. Deze wil hierover met de Regelingscommissie nader spreken.

De Voorzitter deelt mede, dat de onkosten per vertegenwoordigde Diaconie bedragen f 1.25 en schorst de vergadering tot twee uur om pauze te houden.

De Voorzitter heropent daarna de vergadering met het doen zingen van Psalm 119: 3. Op voorstel van den heer Zwart worden de overstaande stellingen niet in bespreking gebracht.

Aan de orde is nu punt e: Bepaling van tijd en plaats der volgende Conferentie. De Diaconie van Leiden C stelt voor, dat de Conferentie voortaan om de twee jaren zal gehouden worden. De Diaconieën van Oude- en Nieuwe vatering en Sluipwijk stellen voor, haar in Mei te houden. Verscheidene afgevaardigden stellen voor haar in Dordrecht, Rotterdam, Scheveningen, Gouda of Leiden te houden.

Besloten wordt, ieder jaar te vergaderen en wel het volgende jaar Mei te Rotterdam. De Diaconieën van Rotterdam worden met de regeling belast.

Aan de orde komt nu vraag 1: „Waar het ons door de ervaring gebleken is, dat de oprichting van een rusthuis voor ouderen van dagen zeer gewenscht is, wordt de vraag gesteld of die inrichting Classicaal of Provinciaal kan worden, dan of de Johannisinstelling te Nieuweveen de aangewezen plaats is.“ — Rotterdam B.

De heer Ter Weeme licht de vraag toe. In eene levendige bespreking die volgt, beoonden de heeren Van der Burch en Kros zich voor een plaatselijk rusthuis; de heeren Dicke (van Dordrecht) voor Nieuweveen; waartegen door Ds. Landwehr de bezwaren worden in het licht gesteld. De Voorzitter trekt de conclusie, dat de oprichting van een rusthuis wel gewenscht is, maar dan plaatselijk.

Vraag 5, die ook over bleef staan van de vorige Conferentie is daarna door Adviezen in De Heraut voldoende opgehelderd en acht de afgevaardigde van Rockanje, dat zij nu kan vervallen.

Vraag 2 wordt nu aan de orde gesteld: „In hoeverre mag eene Diaconie, ook in eene kleine gemeente, waar zij naar de Kerkenorde niet zelfstandig bestaat, toestaan

of ook weigeren, dat het overtollige geld in haar kas besteede worde ter voorziening in den dringenden nood der Kerk?“

De Diaconie Nieuw-Heboet, die deze vraag inzond, is niet vertegenwoordigd.

Nadat enkelen zich uitgesproken hebben, geeft Ds. Landwehr het volgende advies:

Met zijn mede-adviseur Ds. Sillevius Smitt is Z.Ew. van meening, dat wat voor de armen is gegeven, voor de armen moet blijven. Maar als men zoo'n toestand ziet aankomen, is het beter, het collecteren wat te wijzigen. Wat het overtollige geld betreft, men moet weldoen eerst aan de huisgenooten des geloofs, maar ook aan de menschen in het algemeen. Dus in deze bijzondere positie moet men geven aan degenen, die niet van de Kerk zijn. Ik zeg dat uit overtuiging. Men hoort wel eens: de Kerk is de eerste armen, maar dat is eene machtspreuk.

Vraag 3, ingezonden door 's-Gravenhage A: „Zou het niet wenschelijk zijn, dat er voor onze Provinciale Diaconale Conferentie een „blijvend moderamen worde gekozen?“

De Voorzitter licht deze vraag toe. Ds. Landwehr en zijn mede-adviseur vinden hier wel iets voor te zeggen, maar dan niet geheel blijvend, maar bijv. voor drie jaren.

Verscheidene sprekers brengen het voor en tegen in het midden. De heer van Es meent, dat men met de afreding als Diaken moet rekenen.

De heer Van der Ros vraagt, of de Conferentie kerkrechtelijk iemand wel kan benoemen voor langer dan zijn diensttijd. Hij steit voor, dat het Moderamen telkens worde benoemd of dat de roepende Diaconie er zelve een benoeme.

Bij stemming verklaren 38 afgevaardigden zich tegen en 33 vóór een vast moderamen. De heer Van der Ros stelt nu voor, dat één Diaconie worde aangewezen als archiefbewaarder. Dit voorstel wordt aangenomen en als zoodanig aangewezen Rotterdam B.

Vraag 4. „Hoe denkt de Diaconale Conferentie over eene samenwerking van de Gereformeerde Diaconie met de Neder- Hervormde Diaconie en het Burgelijk Armbestuur, om met Nieuwjaar een collecte te houden ten bate van alle armen der burgerlijke gemeente? Op welke wijze zou de uitdeeling dier collecte behooren plaats te hebben?“ Ingezonden door Stellendam.

De afgevaardigde licht de vraag toe. In Stellendam wordt eene collecte gehouden langs de huizen ter bestrijding van de Nieuwjaarsbedelarij. Deze collecte wordt gehouden op last van den Gemeenteraad, die omstreeks half December verzoekt ze van den kansel af te kondigen en een der Diakenen in de Commissie te benoemen, bestaande uit één Gereformeerde, één Hervormd Diaken, één lid van het Armbestuur en twee leden van den Gemeenteraad. Ieder Commissielid kan verschillende voorstellen doen. Daar men op die wijze de arme lidmaten onderwerpt aan het oordeel van eene gemengde Commissie, meent de Diaconie, dat dit in strijd is met de Gereformeerde beginselen, die zeggen, dat zij behooren verzorgd te worden door de Diaconie. Spreker eindigt met een bevestiging over de beide laatste jaren. Men is niet te vinden om het der Diaconie toekomende aandeel uit de collecte te geven.

Ds. Landwehr merkt op, dat de Diaconie zelve het bezwaar heeft gevoeld. De Gemeenteraad beschouwt de Diaconie ook als een Bestuur. Diaconieën laten zich daartoe niet verlagen. Men kan als Diaken niet buiten het ambt optreden.

Andere sprekers brengen weer bezwaren tegen de praktische zijde der zaak.

De afgevaardigde bevestigde zijne instemming met het door Ds. Landwehr gegeven advies. De Diaconie taste wel niet in het duister, maar wilde ook eene uitspraak van de Conferentie hebben.

(Wordt vervolgd.)

L. MEESTERS, Scriba.

Ingezonden.

Hooggeachte Redactie,

Vergun mij nog even plaats om br. Glas te Krabbandam bescheid te doen. Enkele zijner vragen zal hij beantwoord vinden in mijn art. van 15 Juli. Ook zal hem daaruit misschien duidelijk geworden zijn, dat zijn vragenreeks overigens tamelijk wel buiten de kwestie omgaat; alsmede, dat hij zich met zijn „Doopersche“ werkelijk „vergist“ heeft.

Erg is het, dat hij mij Ds B. voor „verdachten buichelaar“ laat „uitmaken.“ Ik geef hem den raad, iemands art. goed te lezen, alvorens zich in de zaak te mengen. En ten besluite wil ik tegenover zijne wege vragen deze eene stellen: Hoe moet men zich zoo'n „heiligen strijd“ tegen die „wederrechtelijke toeëigening van het recht der ouders door den staat“ voorstellen? Maar laat hij vooral niet te haastig zijn met zijn antwoord

Met de degelijke, principiele bestrijding van onze voormannen is hij blijikbaar niet tevreden. Wat dan? Een aanval soms met steenen en knuppels op het bureau van Binnerlandsche zaken? Of een slachtofferpolitiek? Door moedwillige overtreding van de wet boete en gevangenis trachten te beloopt? Want, gerust waar, anders schiet er tegen de erg makke leerplicht-wet niet over.

Nog eens daarom, laat hij toch vooral niet te haastig zijn met zijn antwoord Ik geef het hem desnoods present, als zijn vrienden dan in het vervolg maar wat voorzigtiger willen zijn in hun oordeel over den gezegden arbeid onzer politieke kampvechters. Geachte redactie, ontvang met mijn dank voor de betoonde welwillendheid de vernieuwde betuiging van hoogachtung, van

Uw dw. dur.

FRANS DE JONG.

Leeuward, 29 Juli 1901.

ADVERTENTIËN.

GEREFORMEERD GYMNASIUM TE KAMPEN.

Het 2de Toelatingsexamen voor alle 6 Klassen van het GYMNASIUM zal D. V. gehouden worden op **Dinsdag 3 September.** Men meldt zich hiertoe aan bij den ondergeteekende vóór den **1en September.**

DE RECTOR,
DR. F. F. C. FISCHER.

KAMPEN, Aug. 1901.

Ondertrouwd:

A. G. KAPTEIJN.

beropen predikant te Werkendam

EN

S. VISSER.

LEERDAM, }
KAMPEN, } 5 Aug. '01.
Vloeddijk 14 }

Huwelijksvoltrekking 21 Aug. a.s.

Getrouwd:

C. G. SMALING

EN

H. MEULINK.

GORCUM, }
DUSSEN, } 31 Juli 1901.

Getrouwd:

LUCAS LINDEBOOM,

Hoogleraar aan de Theologische school te Kampen,

Wed. van W. F. M. DUISER,

EN

HILLEGONDA CHRISTINA

WILHELMINA CAU,

Douairière Jhr. Mr. W. H. DE SAVORNIN

LOHMAN.

GRONINGEN,

7 Aug. 1901.

De Heer en Mevrouw LINDEBOOM—CAU betuigen hun hartelijken dank voor de vele bewijzen van belangstelling in hun huwelijk, die zij mochten ontvangen.

EBEN-HAËZER!

Den 13 Augustus hopen D. V. onze geliefde Ouders

D. J. BREEMER
EN
G. A. VAN OMMEN

den dag te herdenken, waarop zij vóór 50 jaar in 't huwelijk zijn verbonden.

Hunne dankbare Kinderen,
Behoud- en Kleinkinderen.

AMERSFOORT,
8 Augustus 1901.

De Ger. kerk te Nw.-DORDRECHT leed de vorige week een zeer gevoelig verlies, door het overlijden van een harer Diakenen, den Heer

E. F. HOMAN.

Na tal van jaren zijn ambt met getrouwheid en eere te hebben bekleed, is hij op bijna 79-jarigen ouderdom ingegaan in de rust, die den getrouwen arbeider is bereid. Dankbaar voor hetgen zij in hem genoten heeft, gunt zij hem die ruste, en verblijdt zich dit getuigenis van h.m te kunnen afleggen.

Namens den Kerkeraad, te Nw.-Dordrecht (Dordsche brug),
H. TEN HOOR, Scriba.

Heden behaagde het den Heere van leven en dood, na een kortstondige ziekte van ons weg te nemen onze teeder beminde Echtgenoot, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder

Trijntje D. v. d. Meulen,

in den ouderdom van bijna 64 jaar, na eene genoegelijke Echte-vereening van 42 jaren.

Zwaar valt ons deze slag, doch wij treuren niet als degenen, die geene hope hebben, daar we gelooven, dat zij is ingegaan in die rust, welke er overblijft voor Gods volk.

Mede namens Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen,
J. P. BOSMA.

SUAWOODE,
3 Aug. 1901.

Heden ontsiep in haren Heer en Heiland, in den ouderdom van ruim 78 jaar, onze innig geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

Gerritje Limpers,

Wed. van J. GERRITSEN.
Namens Kinderen, Behuwd- en Kleinkinderen,

E. GERRITSEN.

VELP,
4 Aug. 1901.

Voor de vele en hartelijke blijken van belangstelling, bij de herdenking onzer **45-jarige Echte-vereening** ondervonden, betuigen wij onzen vriendelijken dank.

A. THOLENS Az.

C. M. THOLENS—

van FRAEIJENHOVE.

TERNUZEN, 7 Aug. 1901.

In het Christelijk gesticht voor krankzinnigen „**Bloemendaal**“ te **Loosduinen** wordt gevraagd een beschaafd

ECHTPAAR

zonder kinderen, niet ouder dan 45 jaar, om als Hoofden van een paviljoen te worden aangesteld.

Sollicitanten gelieven zich met franco brieven, onder overlegging van getuigschriften omtrent belijdenis, wandel en gezondheid, aan te melden bij den *Geneesheer-Directeur*, die nadere inlichtingen verstrekt.

Door bijzondere omstandigheden zoo spoedig mogelijk

een Bakkersknecht

gevraagd, eenigszins op de hoogte van het vak, en van goede getuigen voorzien.

J. W. VOLKERS, KAMPEN.

KNAKMODELSIGAREN

f 6.50 en f 8.50 per 1000.

Sumatra dek Hecht.

Proeven van 500 stuks te bekomen, franco thuis onder rembours.

J. STAAL, STEENWIJK.

ORGELS!!

Een concurrerende en bekende orgelhandel vraagt overal agenten om op catalogus orgels te verkoopen.

Liefsth. h. muziekonderwijzers of onderwijzers. Br. fr. lett. Z. uitgever v/d blad.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen en op bestelling alom te bekomen:

DR. H. BAVINCK.

De wereldverwinnende

kracht des geloofs,

Leerrede over 1 Joh. 5: 4h uitgesproken in de Burgwalkerk te KAMPEN, den 30 Juni 1901 in tegenwoordigheid van

PRESIDENT KRUGER.

30 cent.

Bij ZALSMAN te KAMPEN is verschenen, en alom verkrijgbaar gesteld:

DE WELSPREKENDHEID.

DOOR

DR. H. BAVINCK

75 cent.

Allen die geroepen worden om het woord te voeren, wordt dit werkje ter lezing aanbevolen. Niet alleen H.H. Predikanten, maar ook andere voorgangers op vergaderingen zullen hierin overvloed van nuttige wenken vinden.

Bij ZALSMAN te KAMPEN komt van de pers:

Misbruikte

Schriftuurplaatsen,

DOOR

E. KROPVELD.

TWEEDE DRUK. 129 bladz.

Ing. 50 ct. geb. f 1.20.

Vele malen worden in het dagelijksch leven allerlei bijbelteksten op verkeerde manier aangehaald. Dit is de Schrift geweld aandoen en ooteren. Daarom was het een goed idee van Ds. KROPVELD om eenige van zulke plaatsen toe te lichten in haar ware betekenis en tegen dat verkeerde gebruik in te gaan. We gelooven dat de geachte schrijver alleszins gelukkig is geweest in zijn pogen. Op duidelijke, klemmende, grondige wijze wordt in dit nuttige boekje betoogd. Het is der lezing dubbel waard; het verrijkt onze Schriftkennis, en doet ons Chr. leven gezonder worden.

(Het Volksblad.)

Alle Boekh. nemen bestellingen aan.

Stoomdruk van ZALSMAN te KAMPEN.